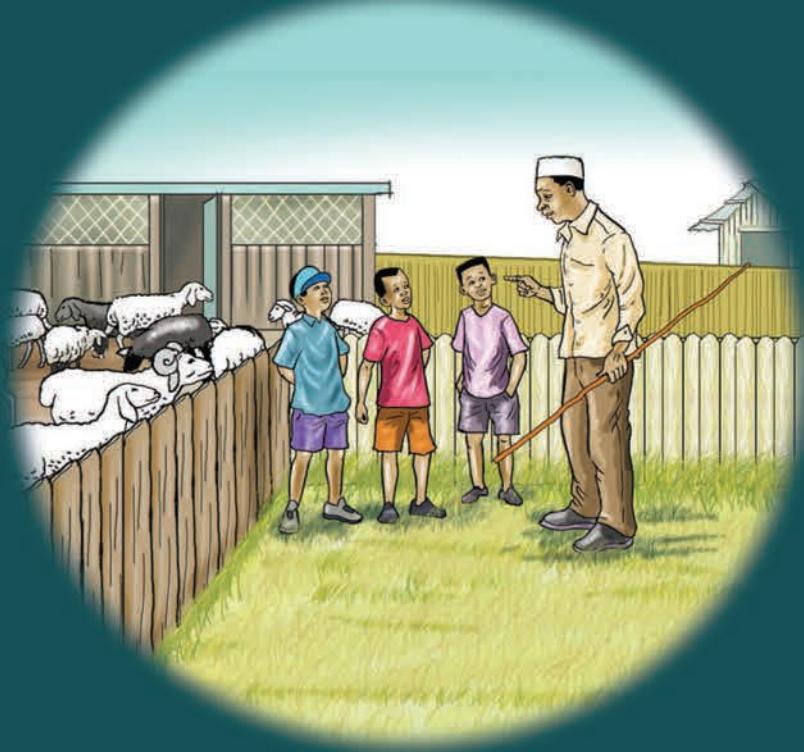

Mkulima tajiri

Tusome Early Literacy Programme

Mkulima tajiri

Kila jioni Karisa na Kaka yake Bakari,
humtembelea amu wao Ichingwa.

Ichingwa ana ng'ombe zaidi ya ishirini.

Ana Kondoo zaidi ya mia moja.

Ichingwa amefuga kuku mia tatu na bata
thelathini.

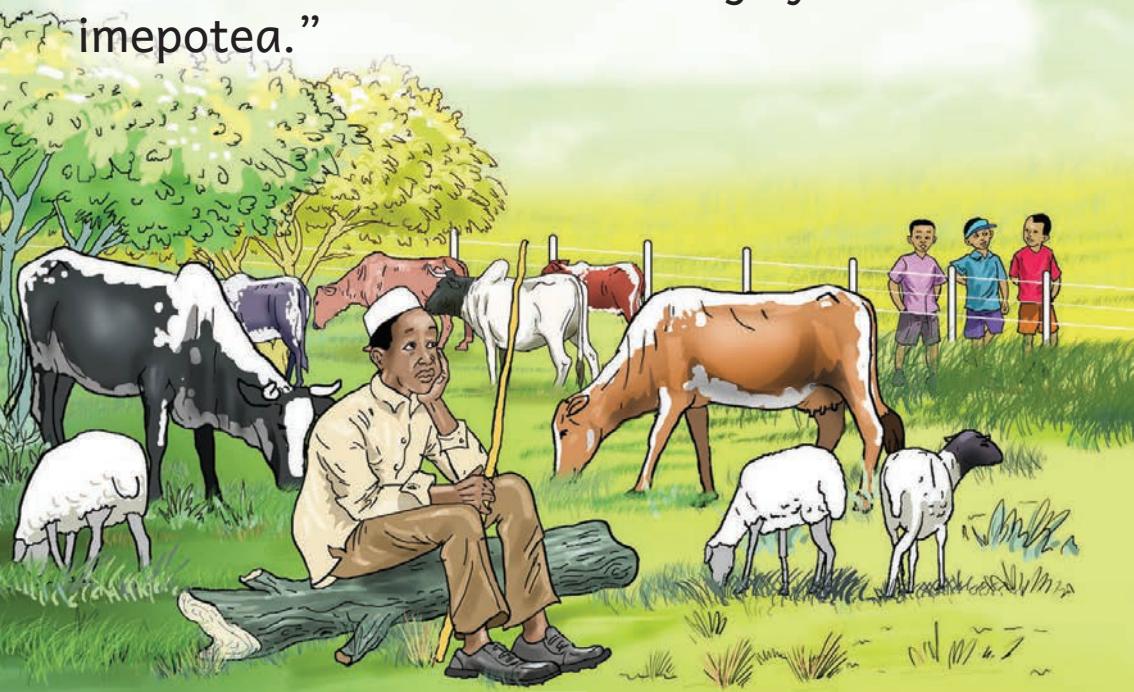
Jioni moja, Karisa, Bakari na Juma
walimtembelea amu.

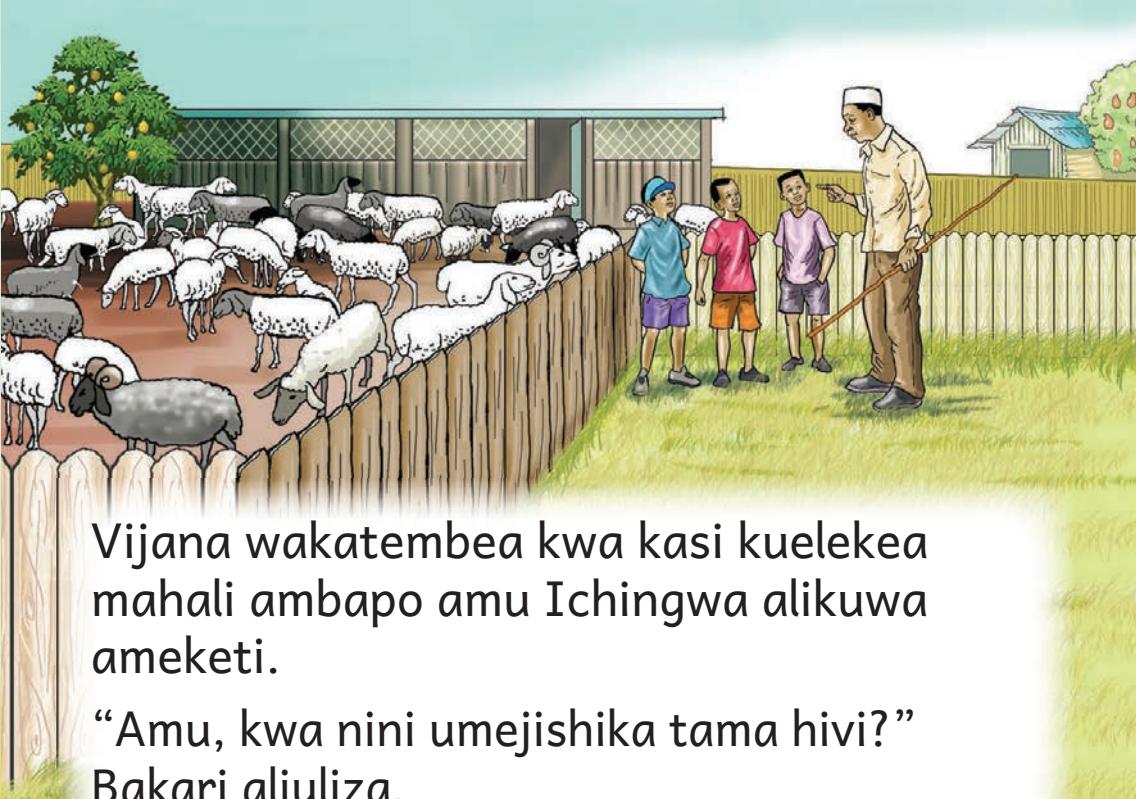
Walipofika kwake waliona amu hakuwa na
furaha.

Karisa akasema, “Naona amu ana huzuni.”

Juma akasema, “Pengine ni mgonjwa.”

Bakari akasema, “Labda mifugo yake
imepotea.”

Vijana wakatembea kwa kasi kuelekea mahali ambapo amu Ichingwa alikuwa ameketi.

“Amu, kwa nini umejishika tama hivi?”
Bakari aliuliza.

“Ama mifugo yako imepotea?”

“Ah, msijali vijana, mimi sina neno, shida kidogo tu hapa.”

Ichingwa akasimama na kuwasalimia vijana hao watatu.

Ichingwa akachukua hatua tatu na kusema, “Mimi nimewaaajiri wafanyikazi kumi na wanne kunisaidia kazi.”

“Kitambi ndiye mfanyakazi mkuu hapa.”

“Yeye ndiye anayewasimamia wafanyakazi wale wengine kumi na watatu.”

“Tumekaa naye hapa kwa miaka ishirini na mitatu.”

“Kitambi ni mzee, ana watoto watano.”

“Siku tatu zilizopita alipokea simu kuwa mwanawe wa mwisho alikuwa mgonjwa.”

“Aliposikia hivyo alichukua mshahara wake wa shilingi elfu kumi.”

“Aliondoka kuelekea nyumbani kwake ambako ni karibu kilomita mia nne kutoka hapa.”

“Kuondoka kwake kunanitia hofu kidogo.”

Juma akauliza, “Kwa nini kuondoka kwake kunakutia hofu?”

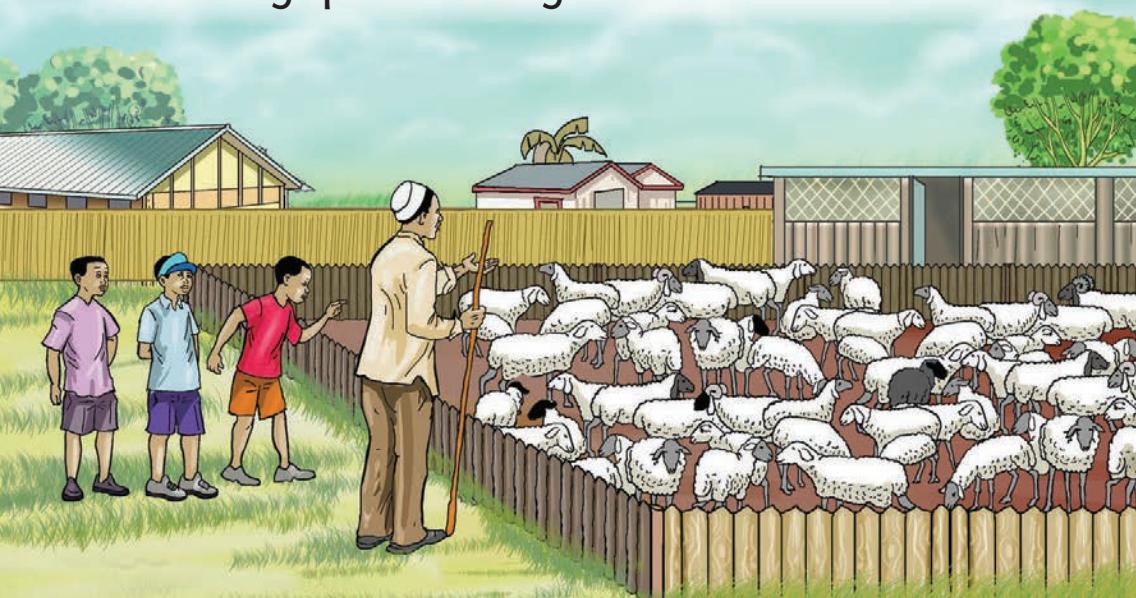
*Ichingwa akasafisha koo kisha akamshika
Juma mkono.*

*“Hebu njoo nikuoneshe kitu,” akasema
huku akipiga hatua mbili na Juma kisha
akaendelea.*

“Unawaona hawa kondoo wa kike?”

“Ndiyo,” Juma akajibu.

“Ni wangapi?” Ichingwa akauliza.

“Moja, mbili tatu ...,” Juma akaanza kuhesabu.

“Ni wengi sana Amu, nadhani ni karibu arobaini hivi,” Juma akasema.

“Naam, umekaribia idadi kamili. Hawa kondoo wa kike ni arobaini na saba.”

“Na wote wanatarajiwa kuzaa kwa muda wa siku tano hadi nane hivi.”

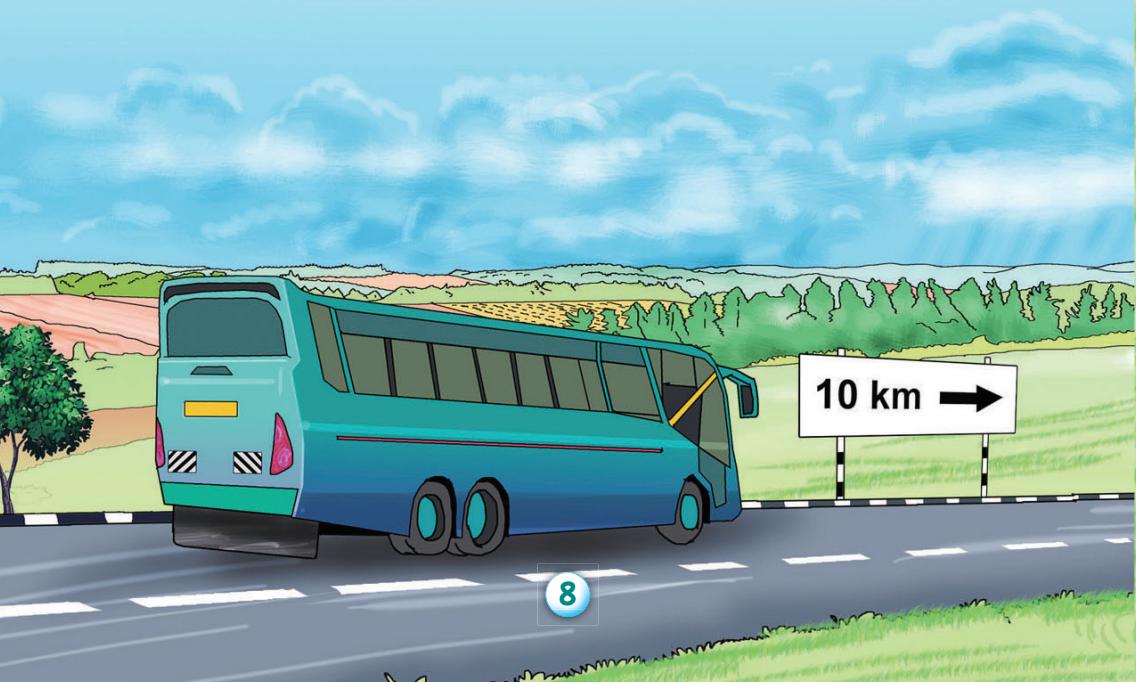
“Tunatarajia wanakondoo wengi juma hili,” Amu Ichingwa akasema.

Akaendelea, “Hofu yangu ni kwamba Mzee Kitambi ndiye anayefahamu zaidi jinsi ya kuwalea wanakondoo na mama zao.”

“Sasa ninahofia kondoo hawa wakizaa huenda wakaathirika na kufa.”

“Hiyo itakuwa hasara kubwa sana.”

“Ninatumaini mwanawe atapata nafuu haraka ili arejee kazini.”

Karisa akasema, “Amu, ikiwa utahitaji msaada tutakaa hapa ili kukusaidia.

Tutajifunza jinsi ya kuilea mifugo katika likizo hii ya majuma matatu.”

“Hilo ni wazo bora Karisa,” Amu akasema.

“Bila shaka kila mmoja wenu atapata hela kidogo ya kununulia vitabu. Mtapata ujuzi mkubwa wa kufuga mifugo.

Mkinisaidia hapa nitawapa kila mmoja, shilingi mia moja hamsini kila siku kama shukrani.”

Vijana walifurahi sana.

Kila mmoja wao alikuwa na tabasamu kubwa sana usoni mwake.

Mara moja walitoka wakaenda kuva viatu vya kazi.

Juma akamwuliza Bakari, “Tukifanya kazi hapa siku tano kwa wiki tutakuwa na pesa kiasi gani kwa jumla?”

Bakari akasema “Hebu nifanye hesabu... mmmm...”

“Shilingi mia moja na hamsini mara tatu itakuwa ni shilingi mia nne hamsini.”

“Sasa, shilingi mia nne hamsini mara tano itakuwa shilingi elfu mbili mia mbili na hamsini!”

“Tutakuwa matajiri sana hapa mtaani!”

“Tutanunua chochote tutakacho.”

“Tutanunua viatu vya kisasa.”

Karisa akasema, “Nina wazo zuri hapa.”

“Mnaonaje tukimwomba amu atupatie kondoo mmoja kila mmoja wetu badala ya pesa?”

“Tutawauliza wazazi wetu watusaidie kufuga.”

“Mimi ningependa kuwa mfugaji kama amu nikikamilisha masomo.”

“Nitakuwa na mifugo aina mbalimbali.”

Maswali

1. Mzee Ichingwa alifuga bata wangapi?
2. Mfanyikazi mkuu katika Shamba la Ichingwa alikuwa nani?
3. Ichingwa alikuwa na kondoo wangapi wa kike?
4. Ungependa kupewa kondoo ama pesa? Kwa nini?
5. Karisa na Bakari wakipewa shilingi mia moja na hamsini kwa siku tano kila mmoja wao atapata pesa ngapi?

Mkulima tajiri

Ichingwa ni amu wa Karisa na Bakari aliye na mifugo wengi. Siku moja, Karisa, Bakari na rafiki yao Juma wanamtembelea amu Ichingwa. Wanampata akiwa na huzuni. Je, ni nini kilichomfanya amu Ichingwa kuwa na huzuni?

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Kitabu hiki kimechapishwa kwa ufadhili kutoka kwa Shirika la maendeleo ya kimataifa la Marekani (USAID/Kenya) na Idara ya maendeleo ya kimataifa ya Uingereza (DFID/Kenya) kupitia mradi wa Tusome Early Grade Reading Activity.